

Vuoden 2017 ensimmäinen osavuositarkastus 1.1.–30.4.2017

VD/4955/02.01.02.00/2017
KN/PM/MR/HY-L

Talousarvion täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden mukaisesti talousarvion määrärahojen ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle vuosikolmanneksittain tammi-huhtikuun, tammi-elokuun sekä koko vuoden osalta tilinpäätöksen yhteydessä. Vuoden 2017 ensimmäinen osavuositarkastus on laadittu tilanteen 30.4.2017 mukaisesti.

Toimintaympäristön kehitys

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Vantaan väkiluku oli helmikuun 2017 lopussa 219 783. Kaupungin väestönkasvu on vuoden kahden ensimmäisen kuukauden aikana ollut noin 442 henkeä. Muuttoliikkeen osuus väestönkasvusta oli kuluvaan vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana kaksi kolmasosaa, 312 henkeä. Maahanmuutosta muuttovoittoa kertyi 228 henkeä ja maassamuutosta 84 henkeä. Luonnollinen väestönkasvu, syntyneiden enemmitys kuolleisiin nähden, oli 130 henkeä. Espoossa väestönkasvu on alkuvuodesta ollut Vantaata vähäisempää. Väestö kasvoi Espoossa tammi-helmikuussa 2017 noin 320 hengellä. Luonnollisen väestönkasvun, lähes 230 henkeä, osuus oli Espoossa selvästi Vantaata suurempi, noin 70 prosenttia väestönkasvusta. Kotimaan muuttoliikkeessä Espoo kärsi tappiota 35 henkeä ja ulkomaisessa muuttoliikkeessä Espoo sai muuttovoittoa 130 henkeä. Helsingissä luonnollinen väestönkasvu jäi tammi-helmikuussa 2017 alle 100 henkeen. Muuttovoiton osuus väestönkasvusta oli Helsingissä noin 93 prosenttia. Kotimaasta muuttovoittoa kertyi yli 850 henkeä ja ulkomailtakin lähes 450 henkeä.

Vantaan osalta käytävissä ovat myös maaliskuun ja huhtikuun 2017 väestömuutosten ennakkotiedot (Facta). Koko alkuvuoden (tammikuu-huhtikuu) aikana Vantaan väestönkasvu on ollut 1170 henkeä. Tästä luonnollisen väestönlisäyksen osuus on 372 henkeä, kotimaisen muuttovoiton osuus 455 henkeä ja ulkomaisen muuttovoiton osuus 344 henkeä. Vantaan väkiluku oli huhtikuun lopussa 220 566. Tilastokeskuksen lopullisten väkilukutietojen perusteella väestönkasvu oli Vantaalla vuoden 2016 huhtikuun loppuun mennessä runsaat 1 560 henkeä. Tähän verrattuna väestönkasvu on tammi-huhtikuussa 2017 ollut siis selvästi hitaampaa.

Vantaan työttömyysaste oli maaliskuun lopussa 11 prosenttia, mikä on 1,2 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin. Se oli Helsingin seudun kunnista toiseksi korkein Helsingin (11,4 prosenttia) jälkeen. Työttömiä oli Vantaalla maaliskuun lopussa runsaat 12 500 ja lomautettuja vajaa 700. Koko Helsingin seutukunnan alueella työttömyysaste oli 10,3 ja työttömiä oli yhteensä lähes 78 000.

Kuluvaan vuoden maaliskuun lopussa oli pidempään kuin vuoden työttömänä olleita vantaalaisia 4 300. Se oli noin 1 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Pitkäaikaistyöttömien määrän lasku (19 %) Vantaalla oli selvästi suurempaa kuin Helsingissä ja Espoossa. Espoossa pitkäaikaistyöttömien määrä vähentyi vuoden aikana yli 730:llä (13 %) ja Helsingissä noin 1 040:llä (6 %).

Nuorten työttömien määrä väheni Helsingissä ja Espoossa. Vantaalla heidän määränsä sen sijaan kasvoi vajaalla 20:llä vuodentakaiseen tilanteeseen nähden. Alle 25-vuotiaita nuoria oli maaliskuun lopussa työttömänä Vantaalla vajaat 1 400. Helsingissä nuoria työttömiä oli noin 650 (18 %) vähemmän ja Espoossa noin 200 (14 %) vähemmän kuin vuosi sitten. Koko Helsingin seutukunnassa alle 25-vuotiaita oli maaliskuun 2016 lopussa työttömänä runsaat 7 300, mikä on noin 1 300 (15 %) vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Yli 50-vuotiaita työttömiä oli Vantaalla maaliskuun 2017 lopussa runsaat 4 300, mikä on 470 (10 %) vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kehityksen suunta oli samankaltainen myös Espoossa, missä vähennystä oli 200 (4 %), ja Helsingissä, missä vähennystä oli 450 (3 %).

Avoimia työpaikkoja Vantaalla oli maaliskuun lopulla 2 350 eli noin kolme prosenttia enemmän vuotta aiempaan nähden. Espoossa avoimia työpaikkoja oli maaliskuun 2017 lopussa lähes 2 200 ja Helsingissä yli 7 500.

Vantaalla on vuoden 2017 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana aloitettu yli 1 100 asunnon rakennustyöt, mikä on lähes 30 prosenttia enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2016. Näistä asunnoista 980 on kerrostaloasuntoja ja 130 pientaloasuntoja (omakotitaloja, pari- ja rivitaloasuntoja). Rakennuslupia on vuoden 2017 tammi-maaliskuussa myönnetty yli 1 200 asunnon rakentamiseksi, mikä vastaa parikymmenen asunnon tarkkuudella tilannetta tammi-maaliskuussa vuonna 2016. Näistä asunnoista noin seitsemän prosenttia valmistuu

aikanaan pientaloihin. Uusia asuntoja Vantaalle on valmistunut vuoden 2017 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana 809. Pientalojen osuus alkuvuodesta Vantaalle valmistuneista asunnoista oli 19 prosenttia.

Verorahoituksen kehitys

Kaupunki on saanut tammi-huhtikuussa 2017 verotilityksiä yhteensä 324 milj. euroa (2016: 323 milj. euroa), josta kunnallisveroja 302,8 milj. euroa (2016: 301,9 milj. euroa), yhteisöveroja 21,2 milj. euroa (2016: 20,6 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 0,5 milj. euroa (2016: 0,8 milj. euroa). Kiinteistöverot tilitetään pääosin kahdessa erässä syys- ja lokakuussa.

Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-huhtikuussa 0,3 prosenttia edellisvuotta vähemmän, Vantaalla oli kasvua 0,3 prosenttia. Verovuoden 2017 kunnallisveron ennakointia kaupunki on saanut tammi-huhtikuussa yhteensä 202,1 milj. euroa, 2,3 prosentin kasvu edellisvuoteen verrattuna.

Verottajalta saadun ennakkollisen tulokehitystilaston mukaan ennakonpidätyksen alaiset tulot kasvoivat Vantaalla vuonna 2016 2,9 prosenttia ja näistä palkkatulot myös 2,9 prosenttia vuoteen 2015 nähden. Vantaan palkkatulojen kehitys oli muita pääkaupunkiseudun kuntia hieman korkeampi. Koko maan tulojen kasvu oli 1,8 prosenttia. Myös tulonsaajien määrän kasvu oli muuta maata ja muita pääkaupunkiseudun kuntia korkeampi ollen 2,0 prosenttia.

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa toukokuussa vuoden 2015 valmistuneen verotuksen, vuoden 2016 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto) sekä arvioidun väestön kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kehikon mukaan kertyvän Vantaalla noin 5 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa on oletettu. Vuoden 2016 verotus valmistuu loka-marraskuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus sekä marraskuun tilityksen suuruus varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastettaneen myös vuoden 2017 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet. Kuntaliitto päivittää koko maan kunnallisveroennusteen ja kuntakohtaiset kehikot syyskuun lopulla kun valtion budjetin linjaukset ovat tiedossa.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 21,2 milj. euroa tammi-huhtikuussa, kasvua 2,8 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen muutos edellisvuoteen oli 1,1 prosenttia. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan kuntaliiton kehikon mukaan ylittävän lähes talousarvon (66,7 milj. euroa) tasolle. Ennustetta tarkennetaan toukokuun tilityksen varmistuttua.

Kuntaliiton kehikon mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 77,7 milj. euroa vuonna 2017, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 1 milj. eurolla.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta valtiovarainministeriön päätöksen mukaan 152,2 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 16,6 milj. euroa vuonna 2017. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia kertyisi päätösten pohjalta 168,8 milj. euroa, 0,6 milj. euroa alle talousarvion.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 6 milj. eurolla, mikäli valmistuva verotus vastaa keväällä 2017 annettua ennakkotietoa. Valtionosuuksien oletetaan alittavan talousarvion noin 0,6 milj. eurolla.

Käyttötalous

Tammi-huhtikuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen toimintatuottoja on kertynyt 139,2 milj. euroa, toimintakuluja (ilman HSY ja valmistusta omaan käyttöön) -469,9 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -330,7 milj. euroa. Tammi-huhtikuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 37-prosenttisesti, toimintakulut 32-prosenttisesti ja toimintakate 31-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 399 milj. euroon ja toimintakulut 1 424 milj. euroon (ilman HSY ja valmistusta omaan käyttöön). Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan ylittämään talousarvion noin 21 milj. eurolla. Suurimpana selittäjänä ovat maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan sopimustulojen, rakennusvalvonnan maksutuottojen ja maanmyyntitulojen ylitykset sekä muiden toimialojen myyntituottojen ennakoitua suurempi kasvu. Toimintakulut (ilman VOK, HSY) alittavat talousarvion ennusteen mukaan noin 30 milj. eurolla. Alitusta selittävät mm. talousarviossa ennakoitua pienemmät henkilöstökulut, perustoimeentulotuen kulut sekä joukkoliikenteen kulut. Toimintakate ennustetaan siten toteutuvan 50 milj. euroa talousarviossa oletettua parempana.

Rahoitustuotot tulevat toteutumaan talousarvion mukaisesti. Rahoituskulujen ennustetaan alittavan talousarvion noin 2,4 milj. eurolla edelleen matalana pysyvistä korkotasosta johtuen.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-huhtikuussa toteutunut 44 milj. euroa. Poistot tulevat ylittämään talousarviossa oletetun noin 4 milj. eurolla, sillä vuodelle 2017 kohdistuu Myllymäen koulun, Kivistön koulun ja Hämeenkyllän koulun purkamisten takia ylimääräisiä lisäpoistoja noin 8,5 milj. euroa. Poistoja ja arvonalentumisia ennustetaan kertyvän vuonna 2017 yhteensä noin 118 milj. euroa.

Vuoden 2017 ensimmäisessä osavuositarkastuksessa vuosikatteenä ennustetaan 119 milj. euroa, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 60 milj. eurolla (talousarvio 59,4 milj. euroa). Tulosenuste päättyy poistoista ja arvonalennuksista johtuen huhtikuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella 0,9 milj. euron ylijäämään (talousarvio -54,4 milj. euroa).

Investoinnit

Tammi-huhtikuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 0,8 milj. euroa, investointiosan menoja 18,4 milj. euroa ja investointiosan netto on 17,7 milj. euroa.

Toimitilainvestointien ennustetaan alittavan talousarvion noin 7,7 milj. eurolla uudisrakennushankkeiden toteutusajankohtien siirtymisen vuoksi. Julkisen käyttöomaisuuden investointimäärärahojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 2,5 milj. eurolla.

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2017 toteutuvan 115 milj. euron tasolla ja alittavan talousarvion investointimäärärahat noin 5 milj. eurolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 3,8 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan vajaa 111 milj. euroa.

Rahoitus

Kaupungin lainakanta kääntyi laskuun vuonna 2016. Kaupungin pitkäaikainen lainakanta oli vuoden 2016 lopussa noin 1,06 miljardia euroa. Kaupungin lainakanta supistuu todennäköisesti myös kuluvana vuonna. Vuoden 2017 brutto- ja nettolainanoton määrä tarkentuu loppusyksystä, kun rahoituksella on tarkempi kuva talousarvion toteumasta.

Kaupungin likviditeettitilanne on pysynyt vuoden alkupuolella erittäin hyvällä tasolla, mikä on mahdollistanut kolmen pitkäaikaisen lainan, pääomaltaan yhteensä 95 milj. euroa, ennenaikaisen takaisinmaksun. Vuoden 2017 aikana kaupunki lyhentää pitkäaikaisia lainoja, ml. ennenaikaiset takaisinmaksut, noin 155 milj. euroa. Uusien lainojen nostamisen tarve ja nettolainanotto tarkentuvat loppusyksystä 2017.

TVO:n jatkotoimenpiteiden raportointi

Valtuustokauden päättyessä raportoidaan TVO:n jatkotoimenpiteet viimeisen kerran osavuositarkastuksen 1/2017 yhteydessä.

Sähköinen osavuositarkastus

Osavuositarkastuksesta on laadittu myös sähköinen versio eOVK, josta voi helposti seurata kaupungin talouden kehitystä sekä sitovien tavoitteiden ja tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutumista. Sähköiseen osavuositarkastukseen on linkki vantaa.fi sivuilla sekä extranetissä.

Kaupunginhallitus 22.5.2017 § 34

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) merkitä tiedoksi vuoden 2017 ensimmäinen osavuositarkastus, ja
- b) esittää vuoden 2017 ensimmäinen osavuositarkastus kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Käsittely:

Merkittiin, että talousjohtaja Patrik Marjamaa selosti asiaa kokouksen alussa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 12.6.2017 § 30

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi vuoden 2017 ensimmäinen osavuositarkastus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin ensimmäinen osavuositarkastus 2017
- Merkittävien tytäryhtiöiden osavuositarkastukset 1/2017
- Sitovien tavoitteiden raportointi 1/2017
- Merkittävien tytäryhtiöiden tavoitteiden seuranta 1/2017
- TVO jatkotoimenpiteiden raportointi 1-2017
- Raportti kaupungin projektitoiminnasta; käynnissä olevat projektit 30.4.2017

Muutoksenhakuohje: 4.1 Valituskielto

Lisätiedot:

talousjohtaja Patrik Marjamaa, puh. 050 310 6906, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

talousarviopäällikkö Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi